

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

ס.

עין משפט
נר מצוה

קבו א מיי פ"ט מהל' כלאים הלכה א ופ"א סה הל"ו ופ"י מהל' מלכות הל"ו גטו"ש וי"ד סימן לזו סעיף ב ג ופ"י דלה סעיף ב ג. קבו ב מיי פ"ב מהל' עבדים הלכה ז. ק"ו ג מיי פ"ב מהלכות עבדים הל"ח ופ"ח מהלכות אצל הל"א סגמ לאין טו ועשין ב טו"ש וי"ד סימן שם סעיף א. ק"ח ד מיי פ"ב מהל' עבדים הל"ח ופ"ט מהלכות אצל הל"ו טור ש"ע שם סעיף לו. ק"ט ה מיי פ"ב מהל' עבדים הל"ח ופ"ט מהלכות אצל הל"ו טו"ש שם סעיף לו. ק"ב ו ז ח ט מיי פ"ב מהל' עבדים הל"י ופ"ט מהלכות אצל הל"ו ז טו"ש שם סעיף לו. ק"ב א י מיי פ"ב מהל' עבדות הל"ד סגמ עשין קו טו"ש וי"מ סימן כח סעיף ב בה"ג וע"ש:

חקים שחקקתי לך כבר. תימה תימחר נמי כלאים מהכא דכתיב זהאי קרא נגד כלאים שעטנו לא יעלה עליך ועוד קשה למה לי את חקותי תיפוק ליה מדכתיב למינהו צמעשה בראשית צבילות וצבמה דצ"ב אלו טריפות (מולין דף ק: וסא).

מכשפה לא תחיה וכל שוכב עם זמה. סמוכין הן צפרשת ואלה המשפטים: את חקתי תשמרו. כשהויר ישראל צמיני צהמתך לא תרביע וגו' פתח זהו קרא את חקותי תשמרו מה שלא פתח כן צשאר מקומות שמע מינה הכי קאמר להו את חקותי שחקקתי כבר

ימכשפה לא תחיה וכתוב ^בכל שוכב עם בהמה מות יומת כל שישנו בכלל כל שוכב עם בהמה ישנו בכלל מכשפה לא תחיה: ר"א אומר אף על הכלאים: מנה"מ אמר שמואל דאמר קרא ^גאת חקתי תשמרו חוקים ^דשחקקתי לך כבר ^הבהמתך לא תרביע כלאים ושדך לא תזרע כלאים ^ומה בהמתך בהרבעה אף שדך בהרכבה מה בהמתך בין בארץ בין בחוצה לארץ אף שדך בין בארץ בין בחוצה לארץ אלא מעתה ^זושמרתם את חקתי ואת משפטי חקים שחקקתי לך כבר התם ושמרתם את חקותי דהשתא הכא את חקותי תשמרו חקים דמעיקרא תשמרו: א"ר יהושע בן קרחה כו': אמר רב אחא בר יעקב אינו חיוב עד שיברך שם בן ארבע אותיות לאפוקי בן שתי אותיות דלא פשיטא יכה יוסי את יוסי תנן מהו דתימא מילתא בעלמא הוא דנקט קמ"ל איכא דאמרי אמר רב אחא בר יעקב ש"מ שם בן ארבע אותיות נמי שם הוא פשיטא יכה יוסי את יוסי תנן מהו דתימא עד דאיכא שם רבה ומילתא בעלמא הוא דנקט קמ"ל: נגמר הדין כו': ^חעומדין מגולן א"ר יצחק בר אמי דאמר קרא ^טואהוד בא אליו והוא יושב בעליית המקרה אשר לו לבדו ויאמר אהוד דבר אלהים לי אלך ויקם מעל הכסא והלא דברים קל וחומר ומה ענגולן מלך מואב שהוא נכרי ולא ידע אלא בכינוי עמד ישראל ושם המפורש על אחת כמה וכמה דקורעין מגולן דכתיב ^יויבא אליקים בן חלקיהו [וגו'] ושכנא הסופר ויואח בן אסף המזכיר אל חזקיהו קרועי בגדים ויגידו לו את דברי רבשקה: ה"א מאחזין: מגולן א"ר אבהו אתיא קריעה קריעה כתיב הכא קרועי בגדים וכתוב התם ^{יא}ואלישע רואה והוא מצעק אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראהו עוד ויחזק בבגדיו ויקרעם לשנים קרעים ^{יב}ממשמע שנאמר ויקרעם לשנים יודע שהן קרעים ומה ת"ל קרעים מלמד שהן קרועים לעולם ת"ר ^{יג}אחד השומע ואחד שובע מפי שובע חייב לקרוע ויהודים אין חייבין לקרוע שכבר קרעו בשעה ששמעו וכי קרעו בשעה ששמעו מאי הוי הא קא שמעי השתא לא ס"ד דכתיב ^{יד}ויהי כשמוע המלך חזקיהו (את דברי רבשקה) ויקרע את בגדיו המלך חזקיהו קרע והם לא קרעו אמר רב יהודה אמר שמואל ^{יה}השומע אוכרה מפי העובד כוכבים אינו חייב לקרוע וא"ת רבשקה ישראל מומר ^{יז} היה ואמר רב יהודה אמר שמואל אין קורעין אלא על שם המיוחד בלבד לאפוקי בנינו דלא ופליגי דרבי חייה בתרוייהו

דאמר רבי חייה השומע אוכרה בוזן הזה חייב לקרוע שאם אי אתה אומר כן נתמלא כל הבגד קרעים ממאן אילימא מי פקירי כולי האי אלא פשיטא מעובד כוכבים ואי שם המיוחד מי גמירי ^{יח}אלא לאו בבנינו ושמע מינה בוזן הזה הוא דלא הא מעיקרא חייב שמע מינה: אומר אף אני כמוהו: אמר ר"ל שמע מינה אף אני כמוהו כשר בדיני ממונות ובדיני נפשות ומעלה הוא דעביד רבנן והכא כיון דלא אפשר אוקמה רבנן אדאורייתא דאי פסול הוי ליה צלילין דלא אפשר קטלינן ליה לגזר. זלג העדלת עדים: כר' עקיבא. במסכת מכות (ד' ה.) דמקש שלשה לשנים דאס נמאל שלישי קרוב או פסול עדות שז של כולן צטלין הלכך צדקינן ליה צהייהו דאי מתוס או מתכחש מנצטלין ליה למהדייהו: מתני'

(א) קידושין לט, (ב) ג' נמו"ק כ: כו. ע"ש ל"ט, (ג) נמו"ק סו, (ד) נבט"א: (ה) נמו"ק ס, (ו) נמכת ה:, (ז) ע"י חוס' ד"ה חקויות, (ח) כ"ס א: משומד,

תורה אור השלם

- מכשפה לא תחיה: שמות כב יז
- כל שכב עם בהמה מות יומת: שמות כב יח
- את חקתי תשמרו בהמתך לא תרביע כלאים שדך לא תזרע כלאים ובגד כלאים שעטנו לא יעלה עליך: ויקרא יט יט
- ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם הקדש ודו בהם אני ויקרא י"ח י"ח
- ואהוד בא אליו והוא יושב בעליית המקרה אשר לו לבדו ויאמר אהוד דבר אלהים לי אלך ויקם מעל הכסא: שופטים ג ב
- ויבא אליקים בן חלקיה אשר על הבית ושכנא הספר ויואח בן אסף המזכיר אל חזקיהו קרועי בגדים ובגדו לו דברי רבשקה: מלכים ב יח לו
- ואלישע ראה והוא מצעק אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראהו עוד ויחזק בבגדיו ויקרעם לשנים קרעים: מלכים ב יח יב
- וידי בשמע המלך חזקיהו ויקרע את בגדיו ויחבס בשק ויבא בבית: מלכים ב יט א

מוסף רש"י

חקים שחקקתי לך כבר. מלל כתיב ושמרתם את חקתי משמע את חקתי אשר מעולם תשמרו, מלמד שהויר את נח וצניו עליהן, ואלו הן החקים בהמתך לא תרביע שדך לא תזרע, ואחו זריעת כלאים שאני אומר שחקקתי לך כבר, דומיל צבמה דצ"ב המסויס וסיעו הככב (קדושין טו, טז). והעדים אין חייבין לקרוע. צמעשה שמעתינן לפני צ"ד פלוני ציך את השם. שכבר קרעו בשעה ששמעו. שצ"ק (מ"ק ב. כח"ת).

אתיא קריעה קריעה. מינה דצ"ב דמו"ק (דף כ: וסא) יליף קריעה מעולם מדכתיב ויקס איזו ויקרע יגלף נמי דלא מאחזין קריעה מהכא: המלך קרע. תימה היאך אמרו למלך מה שמעו צפירות הא גזי עדים תנן (לעיל דף נז.) כל היום היו דנין את העדים ציניו: וליחשוב

שמע מינה: השני אומר אף אני כמוהו: אמר ר"ל שמע מינה אף אני כמוהו כשר בדיני ממונות ובדיני נפשות ומעלה הוא דעביד רבנן והכא כיון דלא אפשר אוקמה רבנן אדאורייתא דאי ס"ד פסול הכא משום דלא אפשר קטלינן לגזר: והשלישי אומר אף אני כמוהו: סתמא ^ככ"ר דמקיש ג' לשנים: מתני'